

Ο κύκλος θα γινότανε ακόμη πιο μεγάλος

Δημιουργώντας Κοινότητες Μάθησης
με επίκεντρο τα βιβλία

Από την εκπαιδευτικό
Κωνσταντίνα Στεφάνου

2^η συνάντηση σχολείων
Δικτύου Υποστήριξης της Φιλαναγνωσίας
22 Νοεμβρίου 2024

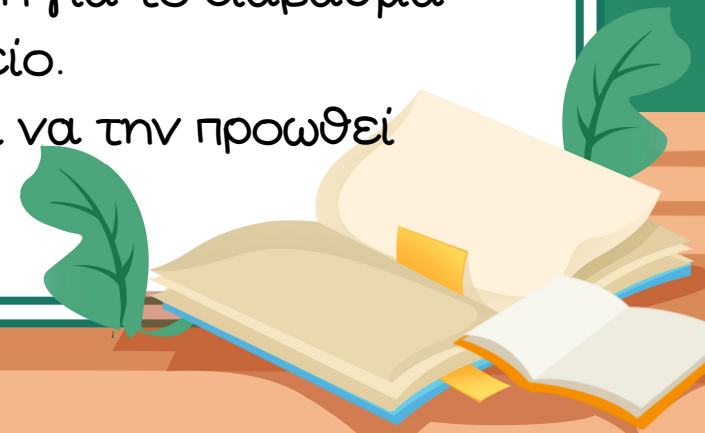

Τρία χρόνια προηγουμένως...

Με αφετηρία ένα ερώτημα και πέντε παραδοχές

Πώς μοιάζει ένα σχολείο που βάζει στο επίκεντρο τη φιλαναγνωσία και την αγάπη για τα βιβλία;

- «Η ανάπτυξη της αγάπης για το διάβασμα είναι υπερβολικά σημαντική για να αφεθεί στην τύχη της» (Spiegel, 1981)
- Η ανάγνωση είναι δεξιότητα-κλειδί για τα παιδιά, ανεξαρτήτως κοινωνικού υπόβαθρου και προσωπικών ιστοριών.
- Κάθε παιδί μπορεί να μάθει να διαβάζει με την κατάλληλη διδασκαλία και στήριξη.
- Δεν έχουν όλα τα παιδιά την ευκαιρία να αναπτύξουν την αγάπη για το διάβασμα βιβλίων στο σπίτι, και άρα αυτό θα πρέπει να διδαχτεί στο σχολείο.
- Κάθε εκπαιδευτικός πρέπει να υπερασπίζεται την ανάγνωση και να την προωθεί δημιουργώντας ευκαιρίες.

Διερεύνηση αναγκών:

- Παιδιά με ελάχιστη επαφή με τα βιβλία
- Ελλιπής αναγνωστική κουλτούρα στο οικογενειακό περιβάλλον
- Αρνητικές στάσεις προς την ανάγνωση και ειδικότερα προς τη λογοτεχνία
- Αποσπασματικές δράσεις φιλαναγνωσίας

Σκοπός: Η καλλιέργεια κουλτούρας φιλαναγνωσίας μέσα από μια σειρά δράσεων - σε επίπεδο τάξης, επίπεδο σχολείου και επίπεδο ευρύτερης κοινότητας - που προωθούν την εξοικείωση των παιδιών με το βιβλίο και την ανάγνωση και τη σταδιακή εδραίωση μιας φιλικής σχέσης με τη λογοτεχνία.

Στόχοι – Δράση:

- Ανάπτυξη υποστηρικτικού για την ανάγνωση περιβάλλοντος
- Τα βιβλία και η ανάγνωση στο επίκεντρο του αναλυτικού
- Δημιουργία ευκαιριών για ανάγνωση
- Επιμόρφωση του προσωπικού
- Εμπλοκή των γονιών

1^{ος} χρόνος στο Δίκτυο

- ✓ Ανάπτυξη υποστηρικτικού για την ανάγνωση περιβάλλοντος:
 - Άρση προκαταλήψεων προς το βιβλίο και τη λογοτεχνία
 - Τα βιβλία μας συστήνονται
 - Πολυτροπικότητα του βιβλίου
 - Διασύνδεση με τα δικαιώματα του παιδιού αναγνώστη
- ✓ Κάμπουμε τις αντιστάσεις δημιουργώντας ευκαιρίες ανάγνωσης:
 - Με έναυσμα τα αποσπάσματα στα βιβλία των Ελληνικών και Λογοτεχνικών Κειμένων
 - Παράλληλα αναγνώσματα για υφιστάμενες θεματικές ενότητες στο Αναλυτικό Πρόγραμμα των Ελληνικών – Λογοτεχνίας
 - Θεματικές ενότητες και θέματα ενδιαφέροντος σε άλλα γνωστικά αντικείμενα
 - Επίκαιρα θέματα, επέτειοι και Παγκόσμιες Ημέρες
 - Ειδήσεις από την επικαιρότητα
 - Απορίες και ανησυχίες των παιδιών
 - Ζητήματα της καθημερινότητας (του σχολείου ή του σπιτιού)
- ✓ Επίτευξη στόχων σε επίπεδο τάξης
- ✓ Ανταλλαγή καλών πρακτικών μεταξύ των συναδέλφων

2^{ος} χρόνος στο Δίκτυο

✓ Εμφάσεις – εστίαση δράσεων:

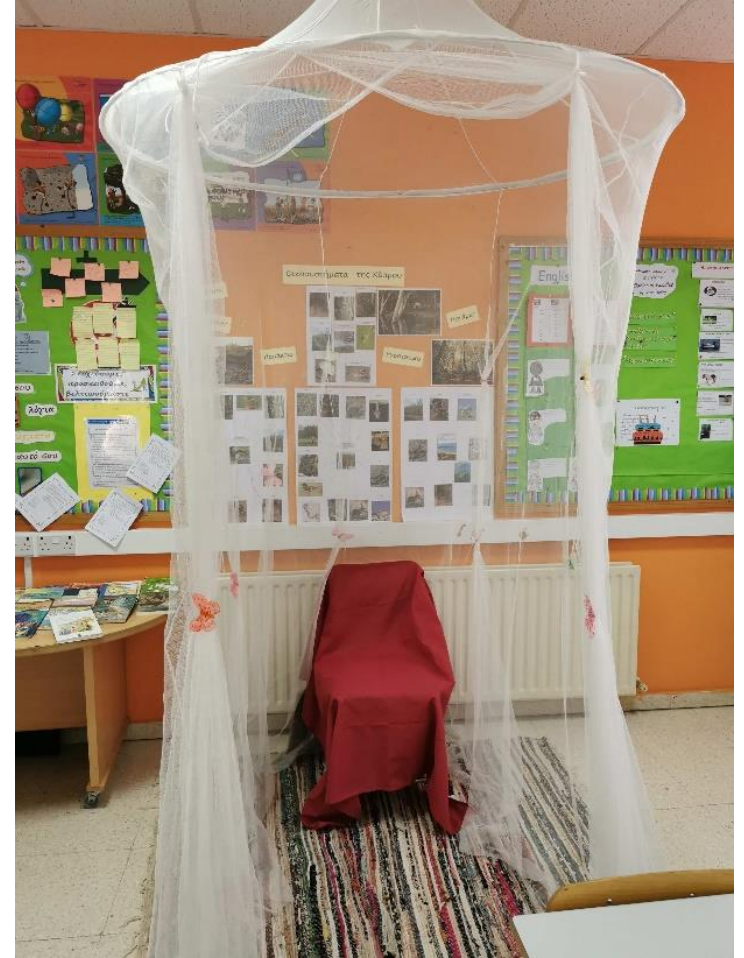
- Τα βιβλία και η ανάγνωση στο επίκεντρο της καθημερινής πρακτικής
- Καλά βιβλία παιδικής λογοτεχνίας
- Αξιοποίηση εκπαιδευτικών που γνωρίζουν την παιδική λογοτεχνία
- Μεγαλόφωνη ανάγνωση ολόκληρου λογοτεχνικού βιβλίου
- Δημιουργία **χρόνου** για ανάγνωση (ελεύθερη και στοχευμένη)
- Διαμόρφωση **χώρων** για ανάγνωση (εντός και εκτός των αιθουσών)
- Δια-καλλιτεχνικές συνδέσεις (θεατρική αγωγή, εικαστική αγωγή, αφηγηματική τέχνη)
- Ανάπτυξη συνεργασιών εντός και εκτός σχολείου
- Διασύνδεση της φιλιαναγνωσίας με το όραμα, τους στόχους και τα προγράμματα της σχολικής μονάδας

✓ Επιτεύγματα σχολικής χρονιάς:

- Αύξηση αναγνωστικού όγκου των παιδιών
- Αλλαγή στην κουλτούρα του σχολείου
- Συνεργασίες με εξωτερικούς φορείς

Γωνιές φιθαναγνώσιας εντός της τάξης...

... και εκτός της τάξης

Σε επίπεδο σχολικής τάξης

Σε επίπεδο σχολικής μονάδας

3^{ος} χρόνος στο Δίκτυο

- ✓ Αξιολόγηση προηγούμενων δύο χρόνων:
 - Ανατροπή αρνητικών στάσεων απέναντι στην ανάγνωση / Αλλαγή κουλτούρας του σχολείου
 - Δραστηριότητες στο επίπεδο της τάξης και κυρίως στο μάθημα των Ελληνικών και της Λογοτεχνίας
 - Μεγαλύτερη βαρύτητα στις δεξιότητες προφορικού λόγου έναντι του γραπτού
- ✓ Επανακαθορισμός στόχων-επιδιώξεων:
 - Δημιουργία μιας κοινότητας αναγνωστών που κατανοεί αλλά και παράγει κείμενα
 - Διασφάλιση χρόνου και χώρου για ενασχόληση με το βιβλίο
 - Σχεδιασμός και υλοποίηση ομαδοσυνεργατικών φιλιαναγνωστικών δραστηριοτήτων
 - Ανάπτυξη σχετικών ρουτίνων
 - Εμπλοκή όλων των εκπαιδευτικών του σχολείου
 - Μεγαλύτερο άνοιγμα προς την τοπική και ευρύτερη σχολική κοινότητα
 - Ανάπτυξη συνεργασιών με άλλα σχολεία και εξωτερικούς φορείς
- ✓ Ένταξη του σχολείου στο Πρόγραμμα Υποστήριξης Επαγγελματικής Μάθησης:
 - Επιμόρφωση και ενδυνάμωση εκπαιδευτικών σε τρόπους αξιοποίησης της παιδικής λογοτεχνίας και διασύνδεσής της με τη δημιουργική γραφή
 - Δημιουργία Κοινότητας Μάθησης

Η Κοινότητα Μάθησης στη Φιλαναγνωσία

- ✓ Η Κοινότητα Φιλαναγνωσίας ως ένα περιβάλλον όπου:
 - Η ανάγνωση γίνεται καθημερινή συνήθεια
 - Ενθαρρύνεται η αλληλεπίδραση των συμμετεχόντων
 - Όλοι μοιράζονται την αγάπη τους για τα βιβλία
- ✓ Βασίζεται στην ιδέα της κοινής εμπειρίας γύρω από την ανάγνωση.
- ✓ Προωθεί την ανταλλαγή ιδεών, την υποστήριξη και την αλληλοβοήθεια.
- ✓ Παιδιά, εκπαιδευτικοί και γονείς μοιράζονται τα ενδιαφέροντά τους και συζητούν για τα βιβλία που διαβάζουν.
- ✓ Παρέχει ένα ασφαλές περιβάλλον - πλαίσιο για την ανάπτυξη της αγάπης για το βιβλίο σε όλα τα παιδιά (συμπερίληψη).
- ✓ Καλλιεργεί το κοινό πάθος για την ανάγνωση δημιουργώντας μια εμπνευσμένη και ευχάριστη ατμόσφαιρα.

Πυλώνες Κοινότητας Φιλαναγνωσίας

- ✓ Το περιβάλλον: Μια βιβλιοθήκη γεμάτη βιβλία, γωνιές ανάγνωσης, διακοσμητικά στοιχεία που εμπνέουν
- ✓ Οι εκπαιδευτικοί: Πρότυπα για τους μαθητές, δημιουργοί ενθουσιασμού για την ανάγνωση
- ✓ Τα βιβλία: Ποικιλία βιβλίων για όλα τα ενδιαφέροντα και τις ηλικίες
- ✓ Οι δραστηριότητες: Βιωματικές δραστηριότητες που συνδέουν την ανάγνωση με άλλες μαθησιακές περιοχές (παιχνίδια, θεατρικές παραστάσεις, δημιουργική γραφή κλπ.)
- ✓ Τα παιδιά:
 - Ομάδες ανάγνωσης: Δημιουργία ομάδων όπου τα παιδιά συζητούν για τα βιβλία που διαβάζουν
 - Παρουσιάσεις βιβλίων: Τα παιδιά παρουσιάζουν τα αγαπημένα τους βιβλία στους συμμαθητές τους
 - Διαγωνισμοί ανάγνωσης: Οργάνωση διαγωνισμών για να ενθαρρύνουν την ανάγνωση

Οι εκπαιδευτικοί

Συνεργασία

Ανταλλαγή ιδεών, εμπειριών και πόρων
μεταξύ των εκπαιδευτικών

Κοινή Επιμόρφωση

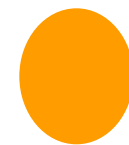
Συμμετοχή σε σεμινάρια και εργαστήρια
για την ανάπτυξη δεξιοτήτων στην
προώθηση της φιλαναγνωσίας

Κοινός στόχος - όραμα

Καθορισμός κοινών στόχων και
στρατηγικών για την ενίσχυση της
ανάγνωσης

Συμμετοχή γονιών

Οργάνωση

Οι γονείς μπορούν να συμβάλουν στην
οργάνωση εργασιών, διαγωνισμών
και εκδηλώσεων που προωθούν την
ανάγνωση.

Κοινοί Χρόνοι

Η συμμετοχή σε κοινούς χρόνους
ανάγνωσης με τα παιδιά ενισχύει τον
δεσμό γονέα και παιδιού και ενθαρρύνει
την ανάγνωση.

Επικοινωνία

Η άμεση επικοινωνία με τους
εκπαιδευτικούς για θέματα
φιλαναγνωσίας συμβάλλει στην ανάπτυξη
μιας συνεργατικής προσπάθειας.

Πρόγραμμα υποστήριξης
επαγγελματικής μάθησης

Δίκτυο Σχολείων
Υποστήριξης της
Φιλαναγνωσίας

Ολιστική
προσέγγιση

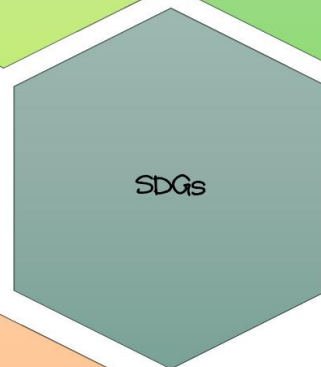
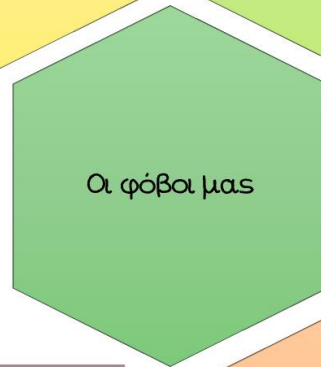
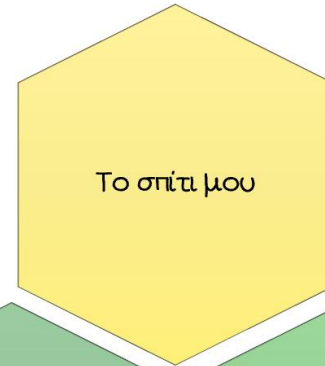
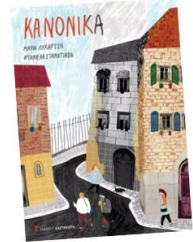

"SDGs Defenders –
Eco-Books co-writers"

EUROPEAN
SCHOOL
RADIO

Διαθεματικές ενότητες

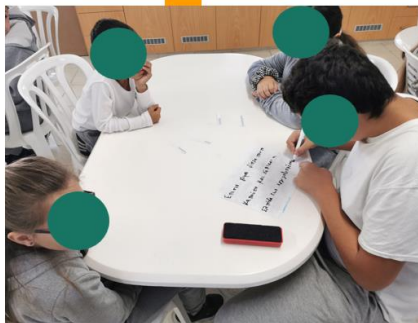

Σχεδιασμός δραστηριοτήτων

	Ανάγνωση λογοτεχνικών βιβλίων	• Δραστηριότητες κατανόησης • Φιλαναγνωστικές δραστηριότητες
	Δραστηριότητες δημιουργικής γραφής	• Παιχνίδια φαντασίας και δημιουργικότητας • Καλλιέργεια ρουτίνων
	Κοινωνικά εμπλεκόμενες τέχνες	• Διακαλλιτεχνικές συνδέσεις • Διάχυση παραγομένων

Ατομική εργασία

Ομαδική εργασία
σε επίπεδο τάξης

Συνεργατική
μάθηση μεταξύ
τάξεων

Ομαδοσυνεργατική
μάθηση σε κοινές
για όλο το σχολείο
δραστηριότητες

Οφέλη της Κοινότητας Μάθησης

- ✓ Η κοινότητα μάθησης καλλιεργεί σε παιδιά και ενήλικους τον ενθουσιασμό για την ανάγνωση.
- ✓ Τα παιδιά ανακαλύπτουν το διασκεδαστικό κομμάτι της ανάγνωσης και ενθαρρύνονται να διαβάσουν περισσότερο.
- ✓ Η αλληλεπίδραση ενισχύει τις ικανότητες ανάγνωσης, γραφής και επικοινωνίας:
 - Τα παιδιά μαθαίνουν να αναλύουν κείμενα, να εκφράζουν τις ιδέες τους και να συνεργάζονται με άλλους.
 - Καλλιεργείται η ικανότητα επικοινωνίας και αμοιβαίας κατανόησης.
 - Ενθαρρύνεται η δημιουργικότητα και η εξέλιξη μέσω της συνεργασίας.
- ✓ Η κοινότητα μάθησης δημιουργεί ισχυρούς δεσμούς ανάμεσα στους εμπλεκομένους.

Σας ευχαριστώ
για την προσοχή!

